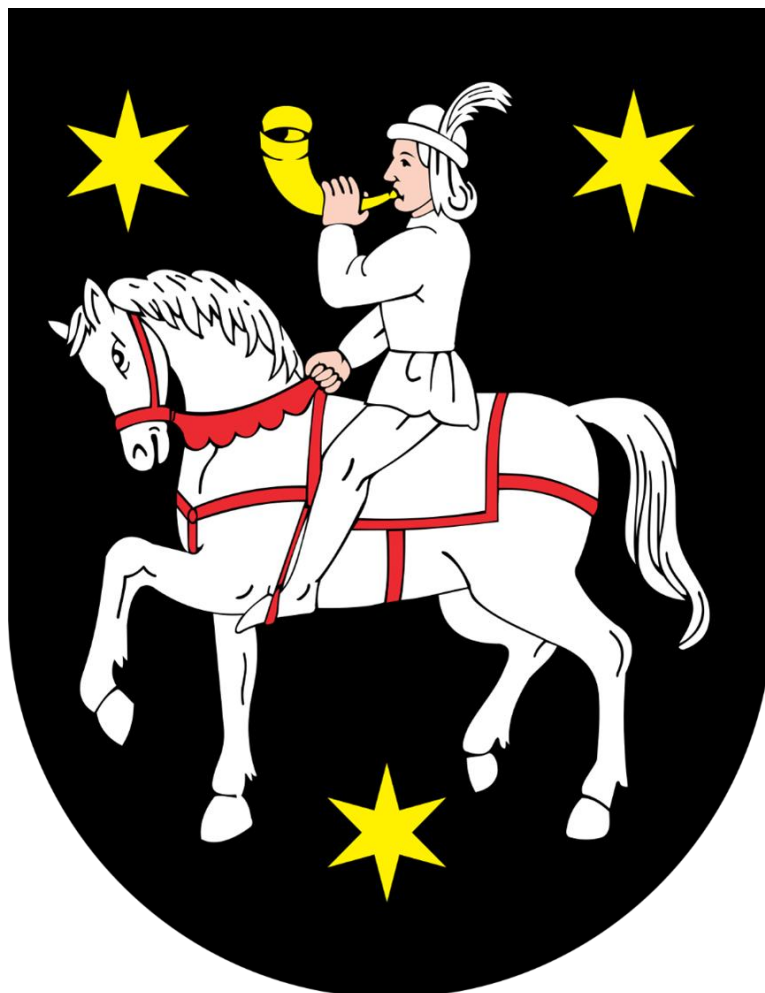

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2026-2030

SPIS TREŚCI

- 1. WPROWADZENIE**
- 2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ**
- 3. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWYWANIA PROGRAMU**
- 4. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ**
- 5. PREZENTACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**
- 6. MONITOROWANIE**
- 7. SPRAWOZDAWCZOŚĆ**
- 8. FINANSOWANIE PROGRAMU**
- 9. PODSUMOWANIE**

1. WPROWADZENIE

Jednym z głównych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny, ich pełnego funkcjonowania oraz zapobieganie występowania aspołecznych zachowań i postaw, które zagrażają bezpieczeństwu w tym przemocy domowej. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673), przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:

1. niebezpieczeństwo utraty zdrowia, życia lub mienia
2. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
3. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
4. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
5. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej¹

Nowelizacja ustawy antyprzemocowej zmieniła definicję zarówno „ofiary” na osobę doznającą przemocy domowej jak i osoby podejrzanej o stosowanie przemocy na „sprawcę przemocy domowej”. Sprawcą przemocy może być wyłącznie osoba pełnoletnia. Nie ma możliwości prawnej aby w procedurze wskazać osobę małoletnią jako stosującą przemoc domową. Rozszerzony został również katalog osób doznających przemocy domowej. Obecnie obejmuje on:

1. małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
2. wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

3. rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
4. osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
5. osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
6. osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
7. osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
8. małoletniego, wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.

2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa jak wspomniano wcześniej jest umyślnym naruszeniem prawa z użyciem przewagi fizycznej, psychicznej lub ekonomicznej. Jest to zachowanie intencjonalne, zaplanowane i nakierowane na wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Przemoc w rodzinie może się objawiać w różnorodny sposób. Zgodnie z obowiązującym formularzem Niebieska Karta „A”, wyróżniamy następujące formy przemocy:

- I. Przemoc fizyczną - narusza nietykalność cielesną: powoduje uszkodzenie ciała lub niesie takie ryzyko. Zaliczamy do niej m.in.: popychanie, ciągnięcie np. za uszy czy włosy, uderzanie, kopanie, szczypanie, duszenie, szarpanie, ściskanie, szturchanie, klapsy, policzkowanie, przesuwanie osoby, przytrzymywanie i krępowanie ruchów, przypalanie papierosem, rzucanie w osobę przedmiotami, polewanie wrzątkiem czy innymi niebezpiecznymi substancjami.
- II. Przemoc psychiczna – rozumiana jako naruszenie godności osobistej, którą możemy rozumieć jako źródło i podstawę wolności i praw człowieka. Godność przysługuje każdemu człowiekowi, niezależnie od jakichkolwiek cech: płci, wieku, poglądów, chorób, a także niezależnie od zasług i przewinień. Godności nie wolno naruszać i powinna być chroniona. Przemocą psychiczną są: krzyk, groźby, straszenie, wywieranie presji i przymusu, manipulację, np. wzbudzanie poczucia winy, osądzanie,

ocenianie, krytykowanie, oskarżanie, oczernianie, ciągłe niepokojenie, wyzywanie, poniżanie, lekceważenie, ośmieszanie, upokarzanie, zawstydzanie, ujawnianie tajemnic, uporczywe milczenie, ignorowanie, krzywdzenie zwierząt domowych należących do osoby doznającej przemocy itp.

- III. Przemoc seksualną - narusza sferę seksualną, intymność drugiej osoby. Polega na przymuszaniu osoby do kontaktu seksualnego lub zachowań seksualnych, a także na kontynuowaniu takiego kontaktu wbrew jej woli. Przymuszanie to nie tylko użycie siły fizycznej, lecz także manipulacja psychiczna, groźba, zastraszenie, szantaż. Za działanie wbrew woli uznaje się także sytuację, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, np. jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków, albo z innych powodów nie może w pełni zrozumieć tego, co się dzieje. O przemoc seksualnej mówimy też wtedy, gdy w danych okolicznościach osoba obawia się odmówić aktywności seksualnej. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp..
- IV. Przemoc ekonomiczną - rozmaite nadużycia w sferze materialnej, sferze własności. Ma miejsce np. wtedy, gdy ktoś wykorzystuje drugą osobę finansowo: przerzuca na nią koszty utrzymania domu, bierze kredyty na bez uzgodnienia, zmusza do spłacania swoich zobowiązań finansowych, zmusza do podpisania dokumentów finansowych – umów kredytowych, pełnomocnictw itp., sprzedaje jej własność lub wspólną własność bez uzgodnienia. Inne formy przemocy ekonomicznej to kontrolowanie wydatków drugiej osoby i utrudnianie jej zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez ograniczanie jej dostępu do wspólnych pieniędzy, wydzielanie pieniędzy, odbieranie pieniędzy, zmuszanie do drobiazgowego rozliczania się z wydatków, utrudnianie podjęcia pracy zarobkowej lub podejmowanie działań, przez które osoba może stracić pracę, zmuszanie do pracy nieodpłatnej, np. w firmie rodzinnej, niepłacenie alimentów. Przemocą ekonomiczną jest też niszczenie lub wyrzucanie rzeczy bliskiej osoby oraz zabieranie lub pożyczanie rzeczy bez pozwolenia, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń potrzebnych do funkcjonowania – łazienki, kuchni itd.

- V. Zaniechanie - naruszenie obowiązku opieki zaspokojenia potrzeb fizycznych czy emocjonalnych wobec osób które są zależne . Mówimy o tej formie przemocy w odniesieniu do osób w pewien sposób zależnych – dzieci, starszych członków rodziny wymagających opieki, osób chorych lub niepełnosprawnych. Zaniechanie polega na niedostatecznym zaspokajaniu potrzeb – biologicznych i psychicznych. W przypadku dzieci opiekun nie zapewnia dziecku jedzenia, ubrania, schronienia, to dopuszcza się zaniechania jego potrzeb biologicznych. Jeśli zaś nie interesuje się jego rozwojem, sytuacją w szkole, stanem emocjonalnym – zaniebuje jego potrzeby emocjonalne, społeczne i intelektualne, o które powinien się troszczyć. W przypadku osób starszych czy niepełnosprawnych zaniechaniem jest nieudzielanie takim osobom pomocy adekwatnej do sytuacji np. w chorobie niepodawanie tabletek, brak wizyt lekarskich, brak zainteresowania, co ta osoba czuje, odcinanie od innych osób²
- VI. Cyberprzemoc- przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym³

Zjawisko przemocy występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest obecne w życiu codziennym choć nadal bardzo często rozgrywa się „w czterech ścianach”. Zjawisko to jest powiązane ściśle z innymi obszarami problemów społecznych dlatego ważne jest aby ich rozwiązanie było wspólnym interesem zintegrowanych działań specjalistów, organizacji i instytucji w tym pomocy społecznej, placówek oświatowych, instytucji porządku publicznego, służby zdrowia czy organizacji pozarządowych. Wyłącznie zintegrowana praca pozwoli na udzielenie najbardziej adekwatnych form wsparcia dla rodziny będącej w sytuacji przemocowej.

² <https://niebieska linia.info/baza-wiedzy/o-przemocy/jakie-sa-rodzaje-przemocy/>

³ Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Wymienione zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej gmina realizuje w szczególności poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego przez Burmistrza Miasta. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej a także prokuratorzy bądź przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy. Istotnym elementem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Syców na lata 2026-2030 jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

3. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Są to:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Centrum Usług Społecznych w Sycowie, a także założeń Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. Program ma charakter długofalowy. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

4. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE SYCÓW

Diagnozę problemu sporządzono w oparciu i na podstawie danych pozyskanych od wymienionych poniżej podmiotów:

- Zespołu Interdyscyplinarnego w Sycowie,
- Komisariatu Policji w Sycowie,
- Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sycowie
- Centrum Usług Społecznych w Sycowie

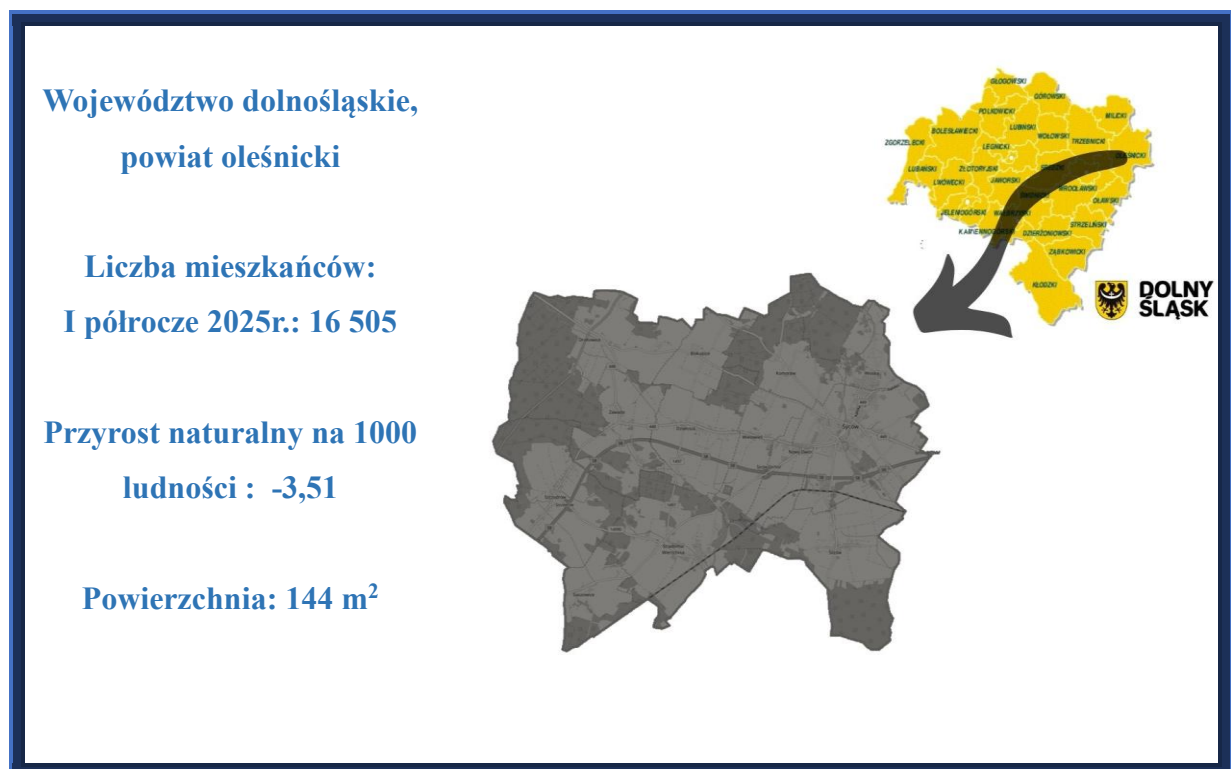
Zespół Interdyscyplinarny zgodnie z art. 9b ustawy realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy. Do zadań zespołu należy:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń⁴

4.1 Charakterystyka Gminy Syców

Gmina Syców na dzień 31.12.2022r. liczyła 16 485 mieszkańców, w tym 8013 mężczyzn oraz 8472 kobiety. Na dzień 31.12.2023r. liczba mieszkańców wynosiła 16 502 z czego mężczyzn było 8036 natomiast kobiet 8466. Dane statystyczne na dzień 31.12.2024r. wykazują 16 534 mieszkańców z czego 8031 to mężczyźni natomiast 8503 to kobiety.

⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

KULTURA

Centrum Kultury w Sycowie

Biblioteka Publiczna

Muzeum Regionalne

OŚWIATA

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. III Tysiąclecia

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Konopnickiej

Zespół Szkolno-Przedszkolny: Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła, II Publiczne Przedszkole nr 4

Szkoła Podstawowa w Działoszy

Szkoła Podstawowa w Drołtowicach

Szkoła Podstawowa w Stradomi Wierzchniej

Publiczne Przedszkole Nr 1 im. Koszałka Opalka

Publiczne Przedszkole Nr 2/ Żłobek Miejski

Publiczne Przedszkole Nr 3

Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr

Przedszkole i Żłobek "U Kubusia Puchatka"

Małe Przedszkole w Drołtowicach

Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki

Zespół Szkół Ponadpodstawowych

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia

POMOC I WSPARCIE

Centrum Usług Społecznych w Sycowie

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

Policja

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że na dzień 31.12.2022r. na terenie gminy Syców zamieszkiwały 443 osoby będące zarejestrowane w Urzędzie Pracy z czego 199 osób było osobami długotrwale bezrobotnymi. W roku 2023r. zarejestrowanych w Urzędzie Pracy było 442 osoby z czego 210 było długotrwale bezrobotnych. W kolejnym roku statystyki przedstawiały się następująco: 447 osób

zarejestrowanych w tym 220 osób długotrwale bezrobotnych. W pierwszej połowie 2025r zarejestrowanych było 442 osoby z czego 222 są traktowane jako osoby długotrwale bezrobotne. Utrata pracy często jest zdarzeniem silnie traumatycznym co w dużej ilości przypadków prowadzi do sięgnięcia po różne używki w tym głównie alkohol, który nieodłącznie jest wiązany z występowaniem przemocy. Zważając na powyższe współpraca z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kluczowa.

4.2 Analiza danych statystycznych dotyczących problemu przemocy w Gminie Syców.

Analiza problemu przemocy na terenie Gminy Syców została oparta na sprawozdaniach z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na Lata 2021-2025, sprawozdawczości Zespołu Interdyscyplinarnego i Centrum Usług Społecznych oraz Komisariatu Policji w Sycowie a także ogólnodostępnych danych statystycznych Komendy Głównej Policji.

	Dane statystyczne Policji w skali całego Kraju Ilość wypełnionych formularzy Niebieska Karta „A”	Ilość Procedur Niebieska Karta wszczętych przez MGOPS Syców	Ilość Procedur Niebieska Karta wszczętych przez KP w Sycowie	Ilość Procedur Niebieska Karta wszczętych przez pracowników Oświaty Gminy Syców	Ilość Procedur Niebieska Karta wszczętych przez MGKRPA w Sycowie	Łączna ilość wszczętych Procedur NK
2022	61 645	2	16	3	0	21
2023	62 170	10	18	1	0	29
2024	62 170	10	12	2	1	25

W roku 2022r. łącznie prowadzono Procedurę Niebieskie Karty w 42 rodzinach a objętych nią były 124 osoby. Procedury realizowane były przy udziale 42 grup roboczych, które odbyły 135 posiedzeń. W kolejnym roku prowadzono 43 Procedury NK a liczba osób w danych rodzinach wyniosła 142. Powołano 43 grupy robocze/diagnostyczno-pomocowe, które odbyły 190 posiedzeń. W roku 2024 prowadzono 40 Niebieskich Kart a Procedurą było objętych 110 osób. Powołano 40 grup diagnostyczno-pomocowych które odbyły 155 spotkań i współpracowały z 49 rodzinami. W analizowanym okresie 2022-2024 przeprowadzono łącznie 37 postępowań z art. 207KK oraz z art. 160 KK w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy. W 25

przypadkach wystąpiono do Sądu Rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny. Wystąpiono do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskiem o objęcie leczeniem 32 osób.

Dokonując porównania ogólnopolskich danych dotyczących płci osób doznających przemocy i stosujących przemoc z danymi posiadanymi przez Zespół Interdyscyplinarny w Sycowie można wnioskować, że w przeważającej mierze osobami stosującymi przemoc są mężczyźni, a doznającymi przemocy kobiety i dzieci.

OSOBY WSKAZANE W PROCEDURZE NK JAKO DOZNAJĄCE PRZEMOCY W RODZINIE						
DANE OGÓLNOPOLSKIE (informacja statystyczna Komendy Głównej Policji)				DANE GMINY SYCÓW		
Płeć	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Kobiety	51 935	51 631	50 638	43	27	30
Mężczyźni	8 714	9 162	10 559	2	6	6
Małoletni	10 982	17 039	25 723	28	13	43

OSOBY WSKAZANE W PROCEDURZE NK JAKO OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE						
DANE OGÓLNOPOLSKIE (informacja statystyczna Komendy Głównej Policji)				DANE GMINY SYCÓW		
Płeć	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Kobiety	6 497	7 595	8 124	2	14	15
Mężczyźni	55 426	55 225	52 411	19	29	35
Małoletni	321	196		0	0	

Kluczową rolę podejmowanych działań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy jest między innymi Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednym z jej celów są działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przemoc nie musi być związana z uzależnieniem, ale bardzo często z niego wynika. Aż 60 proc. sprawców przemocy domowej jest w czasie interwencji policji w stanie nietrzeźwości. To zjawisko występuje zarówno w rodzinach biednych, jak i bogatych, w środowisku robotniczym oraz wykształconych. Ofiarami przemocy pijanego rodzica częściej są partnerzy, niż dzieci, te są zdecydowanie częściej zaniedbywane. Te statystyki pozwalają postawić diagnozę, że zjawisko uzależnienia łączy się ze zjawiskiem przemocy domowej. Powszechnie wiadomo, że po wypiciu alkoholu ludziom „puszczają hamulce”, przestają się kontrolować, bywa, że stają się agresywni. Na terenie Gminy Syców w roku 2022 było wszczętych 21 Procedur Niebieskie Karty z czego w 15 z nich członkiem grupy diagnostyczno-pomocowej był przedstawiciel MGKRPA. W kolejnych latach 2023-2024 rozpoczęte były 53 nowe Procedury w których członek MGKRPA był powołany 34 razy. Zarówno osoby doznające przemocy domowej jak i jej sprawcy korzystali ze wsparcia w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym przy ulicy 1 Maja 3 w Sycowie prowadzonym przez „Usługi Terapeutyczne i Pedagogiczne Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia Centrum Terapeutyczne EMPATIA Pracownia Psychoprofilaktyki Daria Ciesielska”. W okresie analizowanych lat z pomocy skorzystało łącznie 198 osób doznających bądź stosujących przemoc. Z ogólnodostępnych danych statystycznych Policji wynika, że w roku 2022 rozpoczęto 31 807 Procedur w których istniało podejrzenie, że osoba stosująca przemoc jest pod wpływem alkoholu z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni (29 901 osób). W kolejnym roku liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu wyniosła 30 261 z czego 28 079 jak wcześniej stanowili mężczyźni. W ostatnim z analizowanych lat tj. roku 2024 wszczęto 25 704 Procedur w których przemoc stosowana była przez osobę nadużywającą alkoholu (23 712 mężczyzn). W przypadku kobiet stosujących przemoc zdecydowana większość w przypadku Gminy Syców to kobiety stosujące przemoc najczęściej w formie zaniedbania, które sprawowały opiekę nad małoletnimi dziećmi będąc pod wpływem alkoholu.

5. PREZENTACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026 – 2030.

Celem głównym programu jest ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Syców. Będzie on realizowany w obszarze profilaktyki, diagnozy i edukacji społecznej czyli poprzez szeroko ujętą edukację lokalnego społeczeństwa. Kolejnym punktem działań będzie pomoc i ochrona oraz wsparcie osób doznających przemocy a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową. Kolejnym istotną gałęzią jest edukacja kadr instytucji, które zaangażowane są w działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej opiera się na zasadach zawartych w obowiązujących aktach prawnych, a dotyczą one:

- wzajemnej współpracy organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych oraz organizacji, środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej i jej negatywnych konsekwencji,
- jawności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności człowieka,
- szczególnej ochrony dzieci, których gwarantowanym prawem jest funkcjonowanie w bezpiecznym środowisku domowym.
-

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców Gminy Syców, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób i instytucji zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Zadanie I

Profilaktyka i edukacja społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1.	Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom	ZI MGKRPA placówki oświatowe CUS KP	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych	2026-2030
2.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.	UMiG, MGKRPA Placówki oświatowe CUS KP	Liczba zrealizowanych programów/ warsztatów.	2026-2030
3.	Realizacja i włączanie się w przedsięwzięcia służące wzmocnieniu rodzin, edukacji rodzicielskiej oraz rozwojowi i zwiększeniu dostępności usług społecznych dla rodzin	ZI placówki oświatowe CUS	Liczba zrealizowanych programów/ warsztatów.	2026-2030
4.	Wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	UMiG, placówki oświatowe.	Liczba zrealizowanych programów.	2026-2030
5.	Budowanie świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych, organizację pogadanek	ZI, UMiG, KP, MGKRPA, CUS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia,	Liczba zakupionych materiałów edukacyjnych	2026-2030

6.	Upowszechnianie informacji na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy przez osoby doświadczające przemocy domowej.	ZI, UMiG, KP, MGKRPA, CUS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia,	Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia informacji.	2026-2030
7.	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie, służące w szczególności ustaleniu odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.	CUS, UMiG, MGKRPA, placówki oświatowe.	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy problemu przemocy.	2026 2028 2030

Zadanie II

Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1.	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	ZI, MGKRPA, CUS, KP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.	Liczba rozpoczętych/zakończonych procedur. Liczba rodzin objętych procedurą	2026-2030
2.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”.	ZI, MGKRPA, CUS, KP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych	2026-2030
3.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej	ZI, MGKRPA, CUS, KP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa.	2026-2030
4.	Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	ZI, CUS, KP, placówki ochrony zdrowia	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej.	2026-2030
5.	Realizacja wsparcia socjalnego oraz asystentury rodzinnej w rodzinach doświadczających przemocy domowej.	ZI, CUS	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną oraz wsparciem asystenta rodziny.	2026-2030
6.	Stworzenie osobom doznającym przemocy domowej możliwości w organizowaniu grup wsparcia oraz grup samopomocowych mających na celu wzajemne wsparcie emocjonalne i wymianę doświadczeń	ZI, CUS	Liczba powstałych grup wsparcia i samopomocowych. Liczba osób uczestniczących w grupach.	2026-2030
7.	Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	ZI, CUS, NGO, UMiG		

Zadanie III**Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową**

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjnoedukacyjnych i/lub psychologicznoterapeutycznych.	ZI KP	Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta „D”, Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w Programie.	2026-2030
2.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	ZI KP	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”	2026-2030
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową.	ZI MGKRPA	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe	2026-2030
4.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa.	KP	Liczba osób w przypadku których został wydany nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy	2026-2030

Zadanie IV

Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działanie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.	ZI UMiG	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu	2026-2030
2.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.	ZI	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w szkoleniach.	2026-2030
3.	Wspieranie kadry specjalistów zajmujących się przemocą domową oraz interwencją kryzysową w postaci superwizji , doradztwa, grup wsparcia, pomocy psychologicznej i innych form.	ZI	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia.	2026-2030

6. MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Centrum Usług Społecznych.

7. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Centrum Usług Społecznych w Sycowie do dnia 31 marca następnego roku przedłoży Radzie Miejskiej w Sycowie sprawozdanie z realizacji Programu.

8. FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2026-2030 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Syców w ramach realizacji bieżących zadań. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych.

9. PODSUMOWANIE

Przemoc w dzisiejszym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym ale również coraz bardziej niepokojącym. Analiza statystyk dotyczących stosowania przemocy pozwala stwierdzić, że problem ten coraz bardziej się nasila. Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany. Z przemocy można wyjść, trzeba przerwać milczenie, zwrócić się o pomoc do specjalistów i konsekwentnie realizować wraz z nimi opracowaną strategię powrotu do normalnego życia.

Cele i zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Syców na lata 2026-2030, powinny, przy wspólnej realizacji z innymi podmiotami pociągać za sobą skutki w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy.